

עמדת המפלגות בכל הקשור למדיניות הגירה

לקראת הבחירות הקרובות, המרכז למדיניות הגירה ישראלית סקר את עמדת המפלגות השונות סביב סוגיות ההגירה הבערות כרגע. המפלגות מסודרות לפי סדר הא'-ב'.

1. סוגיית המסתננים: מה המדיניות שלך בנוגע לסוגייה?

העבודה

כמדינתו של העם היהודי, למווד הנדודים והסבל, מדינת ישראל מחויבת להתנהגות ראויה ומוסרית כלפי הפליטים ומבקשי המקלט בהתאם לכללים הבינ"ל להם מחויבת ישראל. בד בבד, רשויות השלטון בישראל מחויבות לפעול למניעת הגירת עבודה בלתי חוקית הפוגעת בתעסוקתם של אזרחי ישראל ומשייתה נטל כלכלי וחברתי על החברה כולה, ולא אחת על קהילות מקומיות בשכונות הסובלות בלאו הכי מהזנחה רבת שנים על ידי השלטון המקומי. **בנושא זה – ליו"ר מפלגת העבודה, ח"כ מרב מיכאלי, ישנה הצעת חוק לשיקום שכונות דרום-תל-אביב ותמריצים לפיזור גאוגרפי של מסתננים.**

לכן המדיניות כלפי הגירה בלתי חוקית לישראל נדרשת להיות משולבת. מחד – רשויות השלטון יידרשו לבצע בחינה יעילה ומהירה של הבקשות התלויות ועומדות של מבקשי מקלט, מבקשי אשרות שהייה ומבקשי מעמד פליט, להביא לסיום המהיר בטיפול בבקשות אלו, תוך עמידה ברורה בעקרונות הומאניים אוניברסליים, ובקריטריונים הבינ"ל להם מחויבת מדינת ישראל. מנגד – להביא לצמצום מספרם של מהגרי העבודה הבלתי חוקיים באמצעות הגברת פעולות האכיפה, לרבות כנגד מעסיקים ומתווכים, יחד עם מתן עדיפות להארכת תוקף רישיונות עבודה של מהגרי עבודה חוקיים על פני מתן היתרים להגעת מהגרי עבודה חדשים.

הציונות הדתית

נקדם בחקיקה ראשית את פסקת ההתגברות ומיד לאחריה את חקיקת החוק למניעת הסתננות שיאפשר כליאה לתקופה ארוכה של מסתננים תוך מתן אפשרות ותמריצים לעזיבה מרצון למדינת המקור או למדינה שלישית.

ימינה

'ימינה' הציגה תכנית סדורה לפתרון בעיית המסתננים וההגירה לישראל. בתכנית שפורסמה על ידי ימינה בהובלת שרת המשפטים שעבר ח"כ איילת שקד נכתב בצורה ברורה כי עמדת ימינה היא החזרת המסתננים למדינות המוצא במסגרת קידום היחסים הדיפלומטיים עם אותן מדינות וכן הסדרת יציאה למדינות שלישיות בטוחות.

כמו כן, ימינה תקדם בממשלה בראשותה חקיקה מחדש של ה"חוק למניעת הסתננות" במתכונתו האחרונה, שבוטל ללא הצדקה על ידי משרד הפנים בשנת 2018. בנוסף, נפעל להעמיד לדין פלילי מסתננים שישתננו מעתה והלאה על פי החוק הקיים. כמו כן, ימינה תקדם חקיקת מחדש של חוק הפיקדון שמחייב מעסיקי מסתננים להחזיק אחוז משכרם של המסתננים עד ליציאתם מישראל בצורה אפקטיבית. מתן הגנה בישראל למקרים הומניטאריים באופן זמני בלבד, עד שתתאפשר חזרה למדינת המוצא או השתקעות במדינה שלישית בטוחה.

כחול לבן

מאז שהושלמה בניית הגדר בגבול עם מצרים, מספר הנכנסים לישראל פחת עד כי בחמש השנים האחרונות מדובר במספרים זניחים – בוודאי ביחס לכל סוג של הגירה אחרת לישראל. משכך, נדרש כעת טיפול אך ורק בסוגיית מבקשי המקלט שכבר נכנסו לישראל בשנים עברו.

כחול לבן תומכת בלב שלם ב"מתווה האו"ם" שהביא ראש הממשלה בנימין נתניהו, במסגרתו תפעל נציבות האו"ם לפליטים, באמצעות הסדרה עם מדינות מערביות שונות, ליציאה מישראל של לכל הפחות 16,250 מהגרים, ואילו ישראל תסדיר את מעמדם של אוכלוסיות מוגנות שמרביתן ממילא היו נשארות בישראל מתוקף החתימה על אמנת האו"ם לפליטים, ולא פחות מכך – מתוקף המוסר היהודי.

על פי הנתונים הרשמיים של רשות האוכלוסין וההגירה, מספרם של מבקשי המקלט שנדרש להסדיר את מעמדם על פי המתווה עומד על כ-18 אלף בלבד. איננו מקלים ראש בסוגיה, אך אנו מאמינים כי הדרך הטובה ביותר לטפל בה, היא להפסיק את ריכוזם באזורים חלשים גם כן, ולהסדיר את מעמדם החוקי, כך שיוכלו להתפרנס – וכך גם תפחת משמעותית הפגיעה.

על פי המתווה שעליו חתם נתניהו, המתווה אמור היה להתפרס על פני חמש שנים, בשלושה שלבים, ובמסגרתו אמורה הייתה לקום מנהלת לשיקום דרום תל אביב. אותה מנהלת, אמורה הייתה לעודד את הפריסה הגיאוגרפית, תוך הכוונה תעסוקתית, הכשרה מקצועית ועוד.

למרבה הצער, בשל לחץ של קבוצה קיצונית וזניחה שנהנית מלובי פוליטי חסר פרופרציה, בין השאר של השרה דאז איילת שקד וסיעת ימינה, בוטל המתווה. למרבה האבסורד, כתוצאה מכך נותרו בישראל כל 35 אלף מבקשי המקלט, ולא נעשה כל צעד לטיפול בסוגיה. מכיוון שאין כל מתווה חוקי אפשרי אחר, ומשום שהמתווה המדובר מוביל לפתרון הגון עבור כל הצדדים, נדרוש ליישם אותו כלשונו.

מרצ

ישראל הוקמה כמדינה של פליטים. נראה כי רוב חברי הכנסת שכחו עובדה זו. בכנסת הועברו חוקים אשר פוגעים בזכויות הפליטים, מתירים לעצור אותם במחנות ואפילו מאפשרים מעצרים ילדים. כמו כן, השיח הציבורי בנושא הפליטים הפך גס, אלים ומסוכן. מדיניות הרדיפה שבחרה הממשלה, אשר מונעת אישורי עבודה וזכויות בסיסיות, הביאה לכך שבפועל השכונות הדרומיות בת"א נושאות בעיקר המחיר. על המדינה לנהל מדיניות שמושבתת על הזיכרון הלאומי של חוויית הפליטות, מדיניות שתחלק את המאמץ הדרוש למתן תשובה אנושית למצוקת מבקשי המקלט בין כל שכבות החברה. המדינה מנהלת מאבק במהגרי העבודה אך ממשיכה במקביל לגייס עובדים נוספים ברחבי העולם אשר פעמים רבות מוצאים עצמם מנוצלים, הן על-ידי חברות כח האדם אשר הביאו אותם לארץ והן על-ידי המעסיקים.

מרצ תפעל לקידום הנושאים הבאים: ביטול מדיניות הגירוש והכליאה של מבקשי מקלט ומניעת הישנותו או פתיחה מחדשת של מתקן כליאה, כמו מתקן חולות. הקמת מערכת בדיקות בקשות מקלט הוגנת ומתפקדת והענקת מעמד פליט למבקשי המקלט שיוכרו כפליטים; מתן אישורי עבודה למבקשי המקלט עד לבירור המעמד; החלת תושבות חברתית (נגישות לשירותי רווחה ובריאות) למבקשי המקלט והבטחת נגישות לשירותי בריאות ורווחה עד קבלת מעמד של פליט; קידום מתווה האו"ם שהושג תוך הסכמה עם מדינות בעולם, להוציא מישראל ליישוב מחדש במדינות מערביות מחצית ממבקשי המקלט החיים כיום בישראל, ולתת מעמד הומניטרי למחצית הנותרת, תוך פיזורם ברחבי הארץ באופן שיוריד את העומס על השכונות בדרום תל אביב; קידום תכנית ישימה ומתוקצבת לפיזור של מבקשי מקלט ברחבי הארץ תוך שילובם והכשרתם, כדוגמת תכנית בכירי המשק, עליה חתומים למעלה מ-99 בכירים במשק הישראלי. התוכנית כוללת: שיקום דרום תל אביב תוך השקעה בתשתיות פיזיות, שיקום חברתי מקיף והקמת מנהלת ציבורית שתפעל בשיתוף עם תושבי האזור; פיזור מבוקר של אוכלוסיית הפליטים בכל הארץ בהתאם לביקוש לעובדים בכל אזור, תוך הקפדה על כך שמספר הפליטים לא יעלה על אחוז אחד מאוכלוסיית היישוב בו יתגוררו; אשרות עבודה והכשרות מקצועיות מתאימות למבקשי המקלט.

תקווה חדשה

תופעת ההגירה הבלתי חוקית וההסתננות לישראל הינה תופעת רחבת היקף אשר לא מסתכמת רק בהסתננות מסודן ואריתריאה. לפי ההערכות, חיים כיום בישראל יותר מ-150,000 מסתננים ושוהים בלתי חוקיים כאשר רובם הגדול הינו מאפריקה, אוקראינה וגאורגיה. בנוסף מתגוררים בשטחי ישראל שוהים בלתי חוקיים פלסטינים רבים.

אנו מתחייבים לאכוף את שלטון החוק, למנוע את תופעת השהייה הבלתי חוקית ולחזק את הביטחון האישי של תושבי דרום ת"א ושכונות ואזורים נוספים בהם מתגוררים מסתננים ושוהים בלתי חוקיים. אנו נתגבר את מספר פקחי ההגירה ברשות האוכלוסין, נקדם חוק פיקדון חדש ונבצע פעולות נחישות לצמצום מספר המהגרים הבלתי חוקיים לישראל.

- בעקבות הסכם הנורמליזציה עם סודן - האם תתמוך בהחזרתם כחלק מההסכם?

העבודה

למדינת ישראל יש חובה חוקית ומוסרית להעניק מקלט לניצולים ממדינות בהן התחולל רצח עם. החזרת מבקשי המקלט בסודן נדרשת להיבחן על הנסיבות הקיימות של כל בקשה ובקשה, ולבחון האם החזרה לסודן כרוכה בסכנת חיים ממשית.

הציונות הדתית

נקדם החלטת ממשלה לביטול מעמד התושבות שניתן לכאלפיים מסתננים מסודן ונדרוש בדיקה מחדש של מעמדם על בסיס פרטני בהתאם לפסיקתו של בית הדין האירופאי לזכויות אדם בנושא.

ימינה

ימינה תתמוך בכל החזרה של מסתננים לארץ המוצא.

תקווה חדשה

אנו מתכוונים למנף את השינויים שחלו ביחסים עם סודן (הסכם השלום) ולבחון את האפשרויות שנוצרו כתוצאה מהסכם השלום בין אתיופיה לאריתריאה כדי לקדם החזרת המסתננים לארצם.

2. ילדי עובדים זרים: מה עמדתך לגבי הסוגייה?

העבודה

בשנים האחרונות אנו עדים למדיניות אכיפה דורסנית ואכזרית של משרד הפנים, בה ילדים וילדות של עובדים זרים, שנולדו בישראל והתגוררו בה כל חייהם, מוצאים עצמם מועמדים לגירוש תוך ימים ספורים. באופן איום ונורא ילדים וילדות אלו לעיתים מוצאים עצמם במאסר. ילדים וילדות של עובדים זרים שנולדו בישראל והתגוררו בה כל חייהם, הם ישראלים וישראליות לכל דבר. לכן, עצם הרעיון כי גירוש דרקוני או מאסר של הילדים הללו הוא כלי אכיפה לגיטימית הוא רעיון פסול.

הציונות הדתית

נקדם חקיקה לביטול חינוך חנם לילדי זרים שאין להם כל מעמד תוך הבחנה בין מהגרים עם אשרת עבודה או אשרה הניתנת למי שהמדינה איננה מרחיקה באופן זמני, לבין מהגרים שאין להם כל מעמד ולעיתים אפילו תיעוד לקיומם במשרד הפנים. נקדם הקמת מרכז המתנה מותאם למשפחות של שוהים בלתי חוקיים עד להסדרת הרחקתם או יציאתם.

ימינה

בשנים האחרונות חל גידול של מאות אחוזים במספר ילדי הזרים השוהים בישראל. בכל כמה שנים ממשלות ישראל מתקפלות ומעניקות מעמד באופן "חד פעמי" ו"סופי" לאלפי מהגרים לא חוקיים וילדיהם ובכל פעם המספרים רק הולכים וגדלים. חולשתן של הממשלות לימדה את המהגרים שעם קצת סבלנות, גם הם יקבלו מעמד והעבירה על החוק תשתלם בסוף.

עמדת ימינה היא קיבוע העיקרון כי ילדים הולכים אחר הוריהם, למעט במקרים בהם יש חשש לניצול או פגיעה. **בכל מקרה, ילדים לא יהוו עילה לקבל מעמד בישראל עבור מהגרים שעברו על החוק.**

כחול לבן

לגבי ילדי העובדים הזרים, המדיניות זהה לזו הנוגעת להוריהם, וכל סיפור נדון לגופו. ככלל, יש לשקול ברגישות יתרה את גירושם של ילדים שנולדו בישראל וגדלו בה כל חייהם, ואינם מכירים כל תרבות אחרת.

מרצ

מתן מעמד קבע לילדי עובדים זרים אשר נולדו בישראל או חיו בה במשך 5 שנים ויותר, כך שיוכלו בהמשך לבקש ולקבל אזרחות ישראלית.

- האם תתמוך בהקמת בית ספר במודל בינ"ל?

(מודל דומה לזה של ילדי שגרירים, שיעניקו לילדי הזרים חינוך איכותי באנגלית ובשפת אימם, וכישורים שיסייעו להם בעת חזרתם לארצם)

העבודה

מפלגת העבודה רואה בחינוך צורך בסיסי. הזכות לחינוך היא זכות יסוד שעל המדינה לספק לאזרחים ולתושבים המתגוררים בה. האמנה לזכויות הילד שמדינת ישראל חתומה עליה מגדירה כי לכל ילד וילדה מגיע חינוך על בסיס הזדמנות שווה. באופן זה יש בהחלט מקום ליישם מודל חינוכי במתכונת בינ"ל. מודל זה יוכל לשלב את ילדי העובדים הזרים בחברה הישראלית באופן שתואם את הרקע שלהם, ויעניק לילדים הללו כלים חינוכיים שיסייעו להם בעתיד בתור בוגרים.

הציונות הדתית

נקדם החלטה בה ילדי זרים שלהוריהם יש אשרה כלשהי, ילמדו בבתי ספר בינלאומיים בשפה האנגלית ובשפת המקור, על מנת למנוע השתקעות ולהכין אותם לחזרה לארצם.

ימינה

ימינה תתמוך **במודל כזה עד שהילדים יוחזרו לארצם**. מתוך התכנית של המפלגה, "נקים בתי ספר "בינלאומיים" במודל דומה לזה של ילדי שגרירים, שיעניקו לילדי הזרים חינוך איכותי באנגלית ובשפת אימם, וכישורים שיסייעו להם בעת חזרתם לארצם, מבלי לפתח אצלם ציפיות שווא לקבלת מעמד בישראל."

כחול לבן

כעקרון אין לכחול לבן התנגדות ליוזמה כגון זו, ובלבד שאינה משרתת תפיסות גזעניות או רעיונות שמקורם בשאיפה למנוע את כניסתם של ילדי הזרים לבתי הספר הישראלים.

3. לפי הלמ"ס, 2/3 מההגירה נטו לישראל בשנת 2020 מוגדרת כלא-יהודית: מה עמדתך בנושא? האם לדעתך יש מקום לתיקון חוק השבות?

העבודה

יש לוודא כי כל הגירה לישראל, מכל סוג שהיא- תתבצע לפי אמות המידה הקבועות בחוק, ובהתאם לדין הבינ"ל ועקרונות הומאניים ואוניברסאליים.

הציונות הדתית

ישראל היא ביתו היחיד של העם היהודי, מדינה יהודית בה יש לשמור על רוב יהודי מוצק. סעיף 'הנכד' בחוק השבות פתח פרצה, על ידה נכנסים לארץ אלפים רבים של עולים שאינם יהודים ואף אינם מזדהים עם העם היהודי.

נתקן את חוק השבות כך ונוריד את סעיף הנכד כך שכל יהודי ובני משפחתו יוכלו לעלות לישראל, אך לא תתאפשר עליה של אנשים שאין להם זיקה חזקה לעם היהודי. בנוסף, נפעל לעידוד עליית יהודי התפוצות תוך מתן סל עליה משמעותי על מנת להבטיח את עתידה של מדינת ישראל כמדינה יהודית.

בנוסף, חוק הדרכונים שהעביר אביגדור ליברמן הביא לפרצה שיש בה סכנה נוספת למדינת ישראל כמדינה יהודית ואף לסכנה ביטחונית מהמעלה הראשונה. בכל שנה, מנצלים אלפי אנשים מרחבי העולם לרעה את החוק וזכו לדרכון ישראלי ללא כל כוונה להתיישב בישראל. מעבר לבעיה העקרונית, משלמת מדינת ישראל תשלום מעוות של סלי קליטה נדיבים עבור אנשים הבאים לישראל למספר ימים ושבים לבתיהם, במקום להשקיע את כספי המדינה בעידוד עלייה אמיתית וחיזוק העולים הבאים לארץ.

נבטל את חוק הדרכונים של ליברמן ונסגור את הפירצה בקבלת דרכונים ישראלים למי שמשתמש בהם להונות את מדינת ישראל.

ימינה

שיעור היהודים באוכלוסיית ישראל נמצא במגמת צלילה מתמדת. משנת 1990 שיעור זה התכווץ ביותר משמונה אחוזים וכיום הוא ממשיך לרדת באחוז שלם בכל חמש שנים לערך, זו מציאות בלתי מתקבלת על הדעת וסכנה לרוב היהודי במדינה. אין עוד מדינה ליהודים. אנו נמצאים בנקודת זמן קריטית, ולכן, בממשלה הבאה אנו נציב את הקידום של מדיניות הגירה אחראית עבור מדינת ישראל כיעד אסטרטגי מהמדרגה הראשונה. על מנת להבטיח את עתידה של ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית לדורות הבאים נפעל כדי לקדם את הצעדים המפורטים בתכנית ימינה לקידום מדיניות הגירה אחראית, הומאנית וציונית למדינת ישראל.

חוק השבות הוא מהחוקים החשובים ביותר של מדינת ישראל ויש לשמור עליו ועל מטרותיו.

יש עתיד

מדינת ישראל היא מדינתם של כל יהודי העולם ובכך שעריה יהיו פתוחים כביתם של יהודי התפוצות והגולה. ישראל נבנתה על ידי עולים וממשיכה להתפתח בזכותם. מתוקף מעמד מיוחד זה של הארץ, יש עתיד רואה חובה חוקית, מוסרית וערכית לעודד ולקלוט כל יהודי המבקש לממש את זכותו לעלות לארץ.

כחול לבן

מהיכרות מעמיקה עם הנתונים, איננו סבורים כי יש מקום לשנות את מדיניות ההגירה לישראל, ובוודאי שלא לשנות בעת הזו את חוק השבות. מדינת ישראל הוקמה כבית ובמקלט ליהודים, ולכל מי שנרדף בשל יהדותו. לא נשנה זאת.

מרצ

מדינת ישראל היא מדינה דמוקרטית, מדינת העם היהודי וכל אזרחיה. מרצ תפעל לקידום הפקעת המונופול הדתי על הכניסה לישראל והאפשרות להפוך לאזרח בה ומימוש חוק השבות על פי קריטריונים אזרחיים.

4. נושא העלייה מאתיופיה: האם המפלגה תומכת בביטול מכסות העלייה מאתיופיה ולאפשר לכל יהודי או זכאי חוק השבות לעלות לישראל ללא הגבלה יחד עם הגבלת איחוד משפחות – המדיניות הנהוגה לכל שאר התפוצות.

העבודה

מפלגת העבודה מאמינה כי מדינת ישראל היא הבית של כל יהודי או יהודייה באשר הם. אין לקבל מצב בו יהודי בעולם מעוניין לעלות ארצה והוא איננו יכול לעשות זאת בשל מכסות עלייה.

הציונות הדתית

תומכים בעלייה על פי חוקי המדינה בהתייעצות ההנהגה הרוחנית של ביתא ישראל והרבנות הראשית.

יש עתיד

נפעל לבדיקה מהירה ולמתן הכרעה בדבר העולים הממתינים במחנות באתיופיה, נפסיק את האיוולת המתמשכת בדבר עלייתם האיטית של המאושרים לעלות לישראל מאתיופיה, נפחית את הסחבת והבירוקרטיה בעניין זה בכדי לדאוג לאיחוד המשפחות הקרועות.

כחול לבן

נושא העלייה מאתיופיה קרוב מאוד ללבנו, ושרת הקליטה פנינה תמנו שטה מכחול-לבן פועלים לילות כימים לסייע להעלאת שארית היהודים מאתיופיה לישראל. אנו מאמינים כי כל יהודי רשאי לעלות לישראל.

מרצ

הקהילות היהודיות בתפוצות, על זרמיהן השונים, הן נדבך משמעותי בעם היהודי ומחזקות את מדינת ישראל. על המדינה להגן על זכויות הפרט של יהודים שמגיעים לישראל לצורך ביקור או עלייה. חשיבות רבה קיימת לקהילה היהודית באתיופיה הנמצאת בעיצומה של עלייה ייחודית ומאתגרת. מרצ רואה בקהילה זו חלק אינטגרלי מהעם היהודי ותומכת בהעלאת יהודי אתיופיה שנותרו בגונדר ובאדיס אבבה בהקדם האפשרי ובהתאם להחלטת הממשלה בנושא.

5. סוגיית בקשות מקלט פיקטיביות, זיוף נישואים לשם קבלת מעמד ואיחוד משפחות: מה עמדת המפלגה לגבי התופעה? אילו צעדים המפלגה תנקוט בעניין?

העבודה

מדובר בתופעה שולית ונקודתית, ואין היא מייצגת את מצבם הקשה של מבקשי המקלט בישראל אשר נופלים קורבן להתנהגות שרירותית ומפלה של רשויות השלטון בעניינים. משרד הפנים הוא המשרד הממשלתי בעל האמצעים הדרושים למיגור התופעה המדוברת. ממשלה עם מדיניות פנים תקינה ושיוונית תוכל למגר את התופעה הזו.

הציונות הדתית

אנו מתנגדים לניצול לרעה של חוקי ההגירה של ישראל ונפעל להעמיד לדין פלילי מהגרים שינסו לקבל מעמד בישראל במרמה.

ימינה

על מנת להתמודד עם בקשות מקלט פיקטיביות נחיל נוהל לבדיקה מהירה והרחקה מיידית של מהגרים שהגישו בקשות מקלט חסרות עילה. בנוסף, נאסור העסקה של מהגרים שהגישו בקשת מקלט בשנה הראשונה ונחיל את "חוק הפיקדון" גם על מהגרים שבדיקת בקשתם מתארכת יותר משנה.

איחוד משפחות זו לקונה בחוק שמאפשרת השתוללות של הגירה פיקטיבית לישראל. את העיוות ההיסטורי הזה חייבים לתקן בהקדם. ימינה תקדם בממשלה הבאה צעדים לתיקון העיוות: הארכת משך "ההליך המדורג" עד למתן אזרחות מלאה לבן הזוג הזר, תקופת צינון בין הגשת בקשה אחת להגשת בקשה נוספת על ידי אותו אדם, תקופת צינון בין קבלת מעמד בישראל לבין פתיחת בקשה לאיחוד משפחות, ואכיפה וענישה פלילית כנגד אזרחים וזרים שמנסים לקבל אזרחות במרמה.

כחול לבן

נראה כי עצם השאלה באה לקבוע כי ישנה תופעה כזו. מבדיקת הנתונים, איננו מכירים תופעה כזו הדורשת טיפול מיוחד. כמובן, יש לבדוק את הבקשות, ולהתייחס בהתאם לזיופים או בקשות פיקטיביות.

מרצ

החלת מורטוריום על כל מהגרי העבודה החיים בישראל לתקופה של שנה, בה יוכלו העובדים להסדיר את מעמדם. מהגרי עבודה יוכלו לקבל אשרות שהייה, עד לקבלת מעמד קבע ואזרחות.

יש עתיד ומרצ – לקוח מהמצע, לבקשתם.
הליכוד, הרשימה המשותפת, יהדות התורה, ישראל ביתנו, רע"ם, וש"ס
בחרו שלא להתייחס.